

Grondwettelijk Hof

**PERSNOTA OVER
ARREST 138/2019**

**De taks op effectenrekeningen is ongrondwettig, omdat hij gebaseerd is op
discriminerende criteria**

Het Grondwettelijk Hof oordeelt dat de wet van 7 februari 2018 die een taks op de effectenrekeningen invoert, vanuit verschillende oogpunten ongrondwettig is.

De wetgever mag naar een meer rechtvaardig fiscaal beleid streven door middel van een belasting die uitsluitend verschuldigd is door "grotere vermogens". Bij de invoering van zo'n belasting dient de wetgever echter het grondwettelijk beginsel van gelijkheid en niet-discriminatie te eerbiedigen. Volgens het Hof schendt de wet van 7 februari 2018 op meerdere punten dat grondwettelijk beginsel. Zo worden sommige financiële instrumenten die op een effectenrekening zijn ingeschreven aan de taks onderworpen en andere financiële instrumenten niet. Het wordt eveneens ongrondwettig geacht dat een persoon die in werkelijkheid beschikt over financiële instrumenten met een gemiddelde waarde van 500.000 euro of meer, aan de taks kan ontsnappen wanneer de effectenrekening op naam van meerdere titularissen staat.

De wet van 7 februari 2018 wordt voor de toekomst vernietigd. De gevolgen van de wet blijven gehandhaafd voor de taks die verschuldigd is voor de referentieperiodes die eindigen vóór of op 30 september 2019. De voor die periodes verschuldigde taks dient dus niet door de Staat te worden terugbetaald.

1. Context van de zaak

Het Grondwettelijk Hof is door verschillende verzoekende partijen gevraagd zich uit te spreken over de grondwettigheid van de wet van 7 februari 2018 houdende invoering van een taks op de effectenrekeningen.

Die wet voert een taks in die verschuldigd is door **personen die titularis zijn van één of meer effectenrekeningen in België of in het buitenland**. De taks wordt in beginsel jaarlijks geheven en dit op basis van het aandeel van een persoon in de gemiddelde waarde van de financiële instrumenten op die rekeningen, voor zover dat aandeel **minstens 500.000 euro** bedraagt. De taks wordt in hoofdzaak geïnd door middel van tussenpersonen (kredietinstellingen, beursvennootschappen en beleggingsondernemingen) die het bedrag van de verschuldigde taks voor de belastingplichtige berekenen, dat bedrag inhouden en vervolgens doorstorten aan de Staat. In sommige situaties dient de belastingplichtige echter zelf een aangifte te doen.

Tegen de wet van 7 februari 2018 zijn **zeven beroepen tot vernietiging** ingediend bij het Hof, onder meer door de vzw "Vlaamse Federatie van Beleggers" en door een vennootschap die anoniem wenst te blijven. De overige verzoekende partijen zijn particulieren. In die

beroepen worden schendingen van het beginsel van gelijkheid en niet-discriminatie, van het wettigheidsbeginsel in fiscale aangelegenheden en van het recht van de Europese Unie aangevoerd.

2. Beoordeling door het Grondwettelijk Hof

Vooreerst stelt het Hof vast dat de wetgever heeft gestreefd naar een **meer rechtvaardig fiscaal beleid**, door middel van een belasting die uitsluitend verschuldigd is door wat de wetgever beschouwt als de "grotere vermogens". Het Hof oordeelt dat die doelstelling **legitiem** is. Fiscale maatregelen zijn een wezenlijk onderdeel van het sociaal-economisch beleid en het Hof kan de daar gemaakte beleidskeuzes en de motieven die eraan ten grondslag liggen slechts afkeuren ingeval van manifeste vergissing of wanneer ze kennelijk onredelijk zouden zijn.

Bij het invoeren van zo'n belasting dient de wetgever echter het beginsel van gelijkheid en niet-discriminatie te eerbiedigen. Het Hof is van oordeel dat de wet van 7 februari 2018 op meerdere punten dat grondwettelijk beginsel schendt. De vastgestelde **ongrondwettigheden hebben betrekking op de "kern" van de taks** (meer bepaald de belastbare materie en de belastbare grondslag), waardoor het Hof besluit dat de wet van 7 februari 2018 volledig dient te worden vernietigd.

De **eerste vastgestelde schending** van het beginsel van gelijkheid en niet-discriminatie betreft het feit dat de taks uitsluitend verschuldigd is wanneer een persoon **bepaalde financiële instrumenten** op een effectenrekening heeft (aandelen, obligaties, rechten van deelneming in gemeenschappelijke beleggingsfondsen, aandelen in beleggingsvennootschappen, kasbons en warrants). Wanneer zich *andere* financiële instrumenten, zoals afgeleide financiële instrumenten (opties, futures, swaps, ...) en vastgoedcertificaten, op een effectenrekening bevinden, dient de taks niet te worden betaald. In het licht van de doelstelling van een meer rechtvaardig fiscaal beleid door middel van een bijdrage door grotere vermogens, acht het Hof het kennelijk onredelijk dat de taks enkel voor bepaalde financiële instrumenten verschuldigd is.

De **tweede vastgestelde ongrondwettigheid** betreft het feit dat aandelen slechts onder de taks vallen wanneer zij zijn ingeschreven op een effectenrekening. Dit heeft tot gevolg dat **aandelen op naam**, die niet ingeschreven zijn op een effectenrekening, **aan die taks ontsnappen**. Het Hof meent dat er geen verantwoording is voor dat verschil in behandeling, aangezien aandelen op naam eveneens een vermogensbarometer vormen.

Ten slotte wordt het discriminerend geacht dat een persoon die in werkelijkheid beschikt over financiële instrumenten met een gemiddelde waarde van 500.000 euro of meer, **aan de taks kan ontsnappen wanneer de effectenrekening op naam van verschillende titularissen staat**. De wet bepaalt dat wanneer een effectenrekening op naam van meerdere titularissen staat, de tussenpersoon die instaat voor de inhouding van de taks ervan dient uit te gaan dat het aandeel van elk van de titularissen in de gemiddelde waarde van de op die rekening ingeschreven financiële instrumenten proportioneel is met het aantal titularissen. Wanneer de gemiddelde waarde van die instrumenten bijvoorbeeld 700.000 euro bedraagt en de effectenrekening op naam van twee titularissen staat, dient de tussenpersoon ervan uit te gaan dat elke titularis beschikt over een gemiddelde waarde van 350.000 euro aan financiële instrumenten op die rekening. Vermits de taks slechts verschuldigd is wanneer de drempel van 500.000 euro wordt bereikt, worden beide titularissen volgens de wet vrijgesteld van de taks, ook wanneer zij onderling een regeling zouden hebben uitgewerkt die inhoudt dat de ene titularis in werkelijkheid beschikt over een gemiddelde waarde van 600.000 euro aan financiële instrumenten en de andere titularis over een gemiddelde waarde van 100.000 euro aan dergelijke instrumenten. Het Hof oordeelt dat het ongrondwettig is dat personen die

samen met anderen titularis zijn van een effectenrekening, in bepaalde omstandigheden aan de taks kunnen ontsnappen.

3. Handhaving van de gevolgen

Het Hof **vernietigt de wet van 7 februari 2018**. Onder meer om budgettaire en administratieve moeilijkheden te voorkomen, worden **de gevolgen van de wet** echter **gehandhaafd** voor de taks die verschuldigd is voor de referentieperiodes die eindigen vóór of op **30 september 2019**. Het arrest houdt aldus in essentie in dat de taks voor de toekomst wordt vernietigd en dat de in het verleden verschuldigde taks verschuldigd blijft en niet door de Staat dient te worden terugbetaald.

Het Grondwettelijk Hof is een rechtscollege dat waakt over de inachtneming van de Grondwet door de verschillende wetgevers in België. Het Hof kan wetten, decreten en ordonnances vernietigen, ongrondwettig verklaren en schorsen wegens schending van een fundamenteel grondrecht of een bevoegdheidverdelende regel.

Deze informatieve nota, opgesteld door de griffie en de referendarissen die met de persrelaties zijn belast, bindt het Grondwettelijk Hof niet. Uit de aard zelf van de samenvatting, bevat zij niet de in het arrest noodzakelijk opgebouwde redeneringen noch de specifieke nuancerings van het arrest.

Het arrest nr. 138/2019 is te vinden op de webstek van het Grondwettelijk Hof, www.grondwettelijk-hof.be (<https://www.const-court.be/public/n/2019/2019-138n.pdf>).

Contactpersonen voor de pers

Sarah Lambrecht | sarah.lambrecht@grondwettelijk-hof.be | 02/500.12.83

Frank Meersschaut | frank.meersschaut@grondwettelijk-hof.be | 0475/325.218

Volg ons via Twitter [@ConstCourtBE](https://twitter.com/ConstCourtBE)